GAZETA KRAKOWSKA
Nro 48.

z KRAKOWA DNIA 16 CZERWCA 1824 ROKU we SRODĘ.

Z Petersburga d. 9 Maja d. K.

(Z Kuryiera Litewskiego.)

Gazeta Senacka ogłosiła następuiącą opiniią Rady Państwa:

Rada Państwa na połączonych Departamentach praw i spraw cywilnych i na Powszechnem Zebraniu, rozważała przedstawienie Moskiewskiego woiennego Jeneral Gubernatora, o przecięciu dla zostaiących pod sądem sposobów uchylenia się od stawienia się przed sądem kryminalnym.

Po doprowadzeniu rzeczy tey początkowie w protokóle do Naywyższey wiadomości, Jego Cesarska Mość zanotował przyiętą przez Radę Państwa na Powszechnem Zebraniu opiniią iednego iey Członka, i wniosek pomienionych połączonych Departamentów, które stanowiły:

1) Zostaiący pod sądem obowiązany bydź w tem mieście, gdzie się sąd iego odbywa, a zatem i oddalać się z niego nie może inaczey. iak za dozwoleniem tego mieysca, które go sądzi; następnie obowiązany podać w tem zdarzeniu prosbę do urzędu sądowego, od którego zależeć iuż będzie: ażali można zadosyć uczynić tey prośbie, lub na nią odmówić.

2) Zostaiący pod sądem obowiązany stawić się dla słuchania wyroku nie późniey, iak w przeciągu iednego miesiąca, od dnia obiawienia mu o tem przez policyią.

3) Na stawieniei się zostaiącego pod sądem, mieszkaiącego w innem mieście, kłaść, oprócz pomienionego terminu, ieszcze podwóyny termin wiorstowy, na osnowie Ukazu z dnia 17 Sierpnia 1797 roku, ieśli miasto, do którego z odezwą iechać przypada, leży od tego, gdzie podsądny żyie, w odległości, wymagaiącey na podróż czasu więcey miesiąca.

4) Kto na oznaczony w obu tych zdarzeniach termin nie stawi się, odezwy nie prześle, ani prawych przyczyn, przeszkadzaiących do tego nie przedstawi, ten traci prawo do przenosu sprawy, i Izba Kryminalna może przywieść do wykonania swóy wyrok, na mocy Ukazu z dnia 29 Maia 1784 roku, albo ieżeli potrzeba zaydzie, ma tenże prawo dostawienia podsądnego pod strażą, al

bo sposobem przesyłki, uważaiąc podług iego stanu.

5) Ażeby podsądnemu zostawić wszystkie środki do usprawiedliwienia się, i żeby nie mógł opuścić terminu dla niewiadomości, każde mieysce sądowe, w żądaniu swem o iawieniu się podsądnych, obowiązane położyć to postanowienie za każdym razem, umieszczaiąc o nim nawet w samych rewersach.

6) Swiadectwo o chorobie podsądnego, powinno bydź sporządzone przy medycznych urzędnikach, w powiecie, przez Sprawnika, a w mieście przez Horodnicznego. Nadto dla większego przekonania o sprawiedliwości powiadania podsądnego, Rząd Guberniialny, ieśli za potrzebne osądzi, może naznaczyć na ten przypadek osobnych ieszcze urzędników.

Na tey opinii własną Jego Cesarskiey Mości ręką napisano tak:

Ma bydź podług tego.
Petersburg d. 29 Stycznia 1824 r.

Bojarzyna Wołoskiego, Konstant: Bury, który w roku przeszłym zaprzysiągł na wiekuiste poddaństwo Rossyi, naymiłościwiey rozkazano policzyć do stanu szlacheckiego obwodu Bessarabskiego.

Z Lizbony d. 15 *Maja.*

Wczoray (podług Dziennika Paryzkiego) N. Król nasz powrócił na ląd. Zapowiadana eskadra Francuzka nie przybyła tu. Infant Michał odpłynął onegdąy ztąd na fregacie Portugalskiey, w towarzystwie iednego Angielskiego i iednego Francuzkiego okrętu, i uda się zapewne pod nazwiskiem Xcia Beii do Brestu. Królowa zasłaniała się dotąd chorobą przeciw uskutecznieniu rozkazu udania się do klasztoru w Estrella. Król rządzi teraz z zupełną wolnością i przyrzekł miasto Lizbonę ogłosić kazać wolno-handlowem miastem.

Z Paryża d. 1 *Czerwca,*

Izba Deputowanych na posiedzeniach d. 28 i 29 Maja po wniesieniu w pierwszym dniu przez Wielkiego Pieczętarza proiektu do zmian w kodexie kryminalnym, roztrząsała ustawę względem rekrutowania. Hr. de la Bourdonnay mowił przeciw niey i uważał ią w każdym względzie za niedogodną. Chcą bez potrzeby znieść wprawne odwołowe woysko, a na iego mieysce niedoświadczoną młodzież przenieść nagle z domowego pożycia do trudnego stanu żołnierskiego. Naywiększym błędem tey ustawy iest, iż zawiera w sobie zaród zniszczenia zwolna reprezentacyynego systematu. Zastanowić się należy, iakie ambitny i chciwy zdobyczów Monarcha w gotowem pół milliionem woysku znaleść może narzędzie do podbicia izb. Mięszaiąc do ustaw reprezentacyyney konstytucyi żywioły absolutney władzy, przygotowaną zostanie rewolucyia. Hrabia uważał będącą w mowie ustawę iako sprzeciwiaiącą się środkowi siedmioletności izby. Żądał także, aby w podobney ustawie miano wzgląd na dobro rodzin i zawierała słuszne od służby wyiątki. Wybieranych bydź ma co rok 100000 młodzieży, którey czwarta część w czasie pokoiu byłaby dostarczaiącą. Dosyć niebezpieczenstw ot cza iuż młodociany wiek, ażeby ieszcze przez utworzenie odwodu z młodzieży zaprowadzać w rodzinach niemoralnosć i niepodległość.

Oprócz tego mnóstwo młodzieży przez gotowość zawsze do drogi oderwaną zostanie od rodzin i nie będzie mogła czynić postępu w użytecznych kunsztach — Jenerał de la Potherie był przeciwnego zdania: w odwodach, które powrócą do cywilnego życia znaleść tylko można przy powołaniu ich znowu do służby opór i niechęć, iak to okazało się widocznie podczas ostatniey woyny Hiszpańskiey. — P. Boisclaireaux żądał, aby ta ustawa zawieszoną była, póki ustawa o siedmioletności izby nie przeydzie. — Gdy P. Partounaux oświadczył się za przyięciem ustawy, Jenerał Foy mówił obszernie przeciw niey i dowodził iey niesłuszność i niedogodność. Po wielu przymówieniach się ieszcze za i przeciw ustawie dalsze roztrząsanie odłożone zostało do nazaiutrza. — Posiedzenie d. 29 rozpoczęło się odczytaniem kilku mało znaczących próśb. Potem P. Martignac odczytał zdanie sprawy Kommissyi o proiekcie siedmioletności izby Deputowanych; kommissyia proponowała iego przyięcie w wszystkich punktach. Nakoniec przystąpiła izba do dalszego roztrząsania ustawy o rekrutowaniu, które ieszcze nie ukończyło się na tem posiedzeniu.

W izbie Parów ieszcze ciągną się spory względem proiektu zniżenia wieczystey prowizyi.

Na Guadalupie skonfiskowano dwa brygi Amanda i Kreol (ostatni z Nantu ponieważ prowadziły handel niewolnikami. Kapitani ich nie mogą na przyszłość dowodzić okrętami.

Xże Orleanu odwiedził N. Króla d. 29 Maja z rana. Po południu pracował J. Kr. M. z pieczętarzem i Prezesem rady Ministrów.

Względem przybycia tu z Londynu Posła naszego Xięcia Polignac, zachodzą różne domysły.

P. Broglio dowodzić ma woyskiem Francuzkiem w Saragossie.

Podług oznaymienia Prefekta policyi piekarze tuteysi muszą na przyszłość pieczony przez siebie chleb oznaczać swoim nazwiskiem, ażeby przekonać się zaraz można było ukogo chleb był pieczony.

Gazeta Bordeaux zawiera zaszłych w Lizbonie zdarzeń następuiący opis: Dnia 29 Kwietnia w wieczór opuścił Jnfant Michał pałac Bemposta, pod pozorem wszczętego w ulicy S. Benedykta pożaru, który trwał tylko kwadrans i zdawał się bydź umyślnie wzniecony. O północy przebiegał Jnfant koszary zapowiadaiąc żołnierzom, że Króla, Królową i iego chcą zamordować. Potem rozkazał im o godzinie trzeciey z rana stanąć pod bronią na placu Roscio. Gdy od oyca swoiego do zamku wezwany został, zdawał się okazywać żal i przyrzekł nayuroczyściey niemięszać się więcey do spraw rządu. Lecz pewnie doradcy iego nakłonili go do złamania przyrzeczenia, gdyż nie odstąpił od swoiego postępowania. Lizbona znaydowała się w okropnym położeniu; dwa pułki i ieden batalijon były wierne Jnfantowi, wypadało zatem lękać się woyny domowey. Król opuścił w następuiącym sposobie Lizbonę: oświadczył, iż obiadować będzie dnia 9 w letnim swoim zamku Caxias nad Tagiem i zaprosił nań Jnfanta, który znay-

dował się na drugim brzegu. J. K. M. wsiadł na okręt w Belem i oświadczył iż widzieć chce Angielski liniiowy okręt Windsor-Castle. Zaledwo przybył Król na ten okręt, rozkazał zaraz przywołać do siebie Jnfanta. Prawdziwem sprawcą tego spisku była Królowa, a pierwszym doradcą Jnfanta młodszy Margr. Abrantes.

Gdy z Londynu zapowiadaią zniszczenie Pamiętników Lorda Biron, donosi tuteyszy Xięgarz Ladvocat, że wydaie niedrukowane i nieznaiome dzieła tego Lorda.

Z Madrytu d. 21 Maja.

Wyszły od rządu rozkazy do utrzymywania w dobrym stanie gościńców. Każde miasto i wieś muszą własnym kosztem naprawiać i utrzymywać drógi na 325 Verss' (2000 stóp) w swey okolicy.

Korweta Luconia z Rio-Janeiro, która z wygnanemi deputowanemi byłych Brazyliyskich Stanów do Vigo zawinęła, nie była, iak pisano, z rozkazu rządu w dalszey podróży do Hawru zatrzymana, gdyż po naprawieniu swych uszkodzeń i odbyciu kwarantanny, popłynęła do mieysca swoiego przeznaczenia.

Od Konsula Hiszpańskiego przy Ziednoczonych Stanach północney Ameryki nadeszło doniesienie do morskiego dowódcy w Barcelonie, że z tego kraiu wypłynęło 14 korsarskich okrętów pod banderą niepodległych Amerykanów, z wyraźnym rozkazem zabierania wszystkich do Hiszpanii należących okrętów.

Z Londynu d. 26 Maia.

Król powrócił onegday do Windsor. — Od kilku dni było kilka gabinetowych rad w kancelaryi Ministerstwa spraw zagranicznych.

Na dzisieyszey giełdzie nie wiele zaszło czynności, gdyż cena papierów prawie taka sama była iak na przeszley.

Gazeta *Sun* pod d. 27 b. m. zawiera co następuie: „ Jesteśmy w stanie zapewnić, że tego roku nie będzie ani ziazdu Cesarzów w Pradze, ani Kongressu Ministrów.„ — Toż pismo zaprzecza wieści o przybyciu Portugalskich deputowanych do Londynu do układania się z Brazyliią, mówi iednak, że Król Portugalski upoważnił Posła swoiego przy Dworze tuteyszym do układania się z Brazyliyskim Posłem, Jenerałem Brant, o poiednanie się z sobą obu kraiów, i że ważny ten układ oddany został pod pośrednictwo Anglii i Austryi.

Dochody W. Brytanii powiększaią się ciągle, i podwyżka od 5 Kwietnia do 5 Lipca nietylko zasłoniła zniesione podatki, ale nadto przyniosła 0 200,000 Fs. więcey, niżeli w przeszłorocznym kwartale.

P. Rychard Blackett, sekretarz zmarłego Jeneralnego kommissarza wysp Jońskich, P. Maitland, przybył tu dziś rano z pismami z Malty i Neapolu.

D. 24 przybył tu Lord Marek Hill będący przy poselstwie Angielskim w Paryżu z pismami od P. Stuart.

Na onegdayszem posiedzeniu Wschodnio-Jndyiskiey kompanii, doniósł Prezes iż zbierane są dowody na wszystkie przez Margr. Hasting podane rachunki.

Obligacyie Greckie spadły na wieść, że officerowie Angielscy z służby tego kraiu odwołanemi zostali, o 9 od sta.

Portugalskie zaś z powodu wiadomości z tego kraiu podniosły się.

Na giełdzie zachodzi wielki brak gotowizny, ponieważ kapitaliści nieufaią zagranicznym papierom.

Admirał Neale, dowodzący na morzu Srodziemnem, wysłał ieden woienny okręt do Alexandryi, dla uważania poruszeń znayduiącey się tam flotty.

Pisma nasze zawieraią odezwę, którą P. Fryderyk Adam przy obięciu władzy Lorda Kommisarza N. Króla Angielskiego przy Ziednoczonych wyspach Jońskich wydał.

Powietrzny żeglarz, nazwiskiem Harris, który dnia 26 puścił się w górę bez kotwicy i dozwoliwszy za nadto ulecieć gazu, miał nieszczęście przez nagłe upadnienie balonu i przez odbicie się o ziemię wypaść z gondoły, poczem zaraz umarł. 16toletnia dziewczena, należąca do widzów, która ośmieliła się wsiąść z nim do balonu, złamała nogę i w innych częściach ciała uszkodzoną została, lecz nie wątpią o iey wyzdrowieniu.

Poseł Niderlandski P. Falk przybył tu przez Kale.

Potwierdza się wiadomość z Złotego brzegu, że P. M' Cartho, za pomocą neutralnego szczepu uszedł z rąk Ashantów.

Rossyianie na północno - Amerykańskim brzegu opanowali Bodego i postawili tam dwa budynki.

Stoiący na Tagu okręt Windsor Castle iest liniiowy o 98 działach i dla kosztownego swoiego urządzenia był bardzo dogodny do przyięcia Króla Portugalskiego i Dworu.

Listy z Zante potwierdzaią nadeyście tam do iednego z kupców pierwszey części pożyczki Greckiey 50,000 Fs. wynoszącey, która za odebraniem zatwierdzenia kontraktu przez rząd Grecki wyliczone bydź maią 3 kommisarzom.

Uwaga publiczności zwroconą teraz iest na zayścia w Lizbonie, o ktorych niemamy ieszcze dokładney wiadomości, gdyż dotychczasowe doniesienia nie zawieraią, co się działo od 5 do 9 Maja.

Poseł Francuzki przy Dworze naszem, Xże Polignac poiechał do Paryża. Czyli podróż iego ma związek z sprawami Portugalii, wiedzieć niemożna. Gazety nasze zapewniaią, że Król Francuzki bardzo iest chory; i że ta okoliczność mogła bydź powodem do nagłego odiazdu Posła Francuzkiego. Lecz doniesienia z Paryża pod d. 30 Maia zbiiaią dostatecznie tę wiadomość, bo Xże Polignac przybył d. 29 do Paryża i Król tegoż wieczora pracował z Ministrem Villele.

Prywatny list z Madrytu zapewnia, że Król Ferdynand VII nie chce słyszeć o pośrednictwie do poiednania się z swoiemi osadami, ale starać się będzie podbić ie orężem, a gdyby się to nie udało, tedy Kongres Europeyskich Mocarstw ma względem nich stanowić.

Wczoray w teatrze opery dane było na korzyść Pani Katalani wystawienie opery "Wesele Figara," Teatr był do natłoku napełniony i Pani Katalani śpiewała i grała rolą przedziwnie Zuzanny; daley śpiewała z waryiacyami Rondo Paera. Przy ukończeniu widowiska wywołaną i oklaskami okrytą została.

Podług listu z Laguaira pod d. 16 Marca korweta Francuzka, która tam w 6 dniach z Martyniki przybyła, przywio-

zła Konsula Francuzkiego, który w tem mieście mieszkać będzie.

Goniec, który d. 29 Lutego opuścił miasto Bogata, napotkał przy Honda o 3 mile od tego miasta iadących tam kommissarzów Angielskich, którzy wszędzie z naywiększem zapałem przyymowanemi byli.

Na Antigua odkryto spisek na podpalenie tego miasta.

Z Callao do Portobello przybyły okręt przywiózł wiadomość, że woysko Hiszpańskie chce kapitulować i podaie warunek, aby do Panama zaprowadzonem było, gdzie wsiędzie na okręty. Nie wiadomo ieszcze czyli Boliwar przyiął te propozycyie.

Rząd Hiszpański podwyższył wchodowe cło w Hawannie od wszystkich towarów o 2 od sta. Urodzay cukru na wyspie Kuba nie znaczy się tego roku wielki.

Na Demerarze lękano się dnia 12go Kwietnia nowego zaburzenia z strony Murzynów, i wezwano znowu ieden bataliion milicyi do czynney służby. Gubernator tey wyspy, Jenerał Major Murray, udać się ma w krotce do Anglii.

Z Nowegoiorku d. 24 Kwietnia.

Od naszego Posła w Buenos-Ayres nadeszły przez P. Cox listy. Panowała w tey stolicy spokoyność, i rząd poczynił rozporządzenia do połączenia woyska swoiego, na przypadek tentowanego z Europy wylądowania.

Senat nasz udzielił izbie Reprezentantów rezolucyią swoią, mocą którey posiedzenia Kongresu przedłużone są do 15 Maia.

Z Kopenhagi 1 Czerwca.

NN. Królestwo przybyli w sobotę o godzinie 11 w wieczór w pożądanym stanie zdrowia do Eckernförde i udali się zaraz do Luisenlundu.

Główną nowością iest u nas, że przez tuteysze wielkie handlowe Domy Habro i Syn, i Wdowy Blacks zawarta w Londynie została dla naszego rządu pożyczka 5½ mill. funtów szterlingów pod korzystnemi bardzo warunkami, bo z prowizyią na 3 od sta. Obligacyie naszego Skarbu znacznie się zaraz przez to podniosły.

Francuzki Minister przy Dworze naszem, Margr. St. Simon, popłynął w przeszły piątek na fregacie Francuzkiey do Petersburga.

Angielski Poseł przy Dworze Szwedzkim Jenerał Bloomfield, bawi teraz w mieście naszem.

Niektórzy sztabowi officerowie nasi odebrali rozkaz znaydowania się na obrotach woyskowych w obozie Szwedzkim.

Poseł nasz przy dworze Niderlandskim Baron Selbye, odiechał na powrot do Niderlandów.

Pomiędzy przybyłemi niedawno z Seelandyi do Fühnen podrożnemi znaydowali się Hrabiowie Blücher-Altona i Bille-Brahe.

Z Bruxelli d. 31 Maja.

J. Króle: Wysokość Królewic nasz Fryderyk powrócił do Hagi z swych podróży do Niemiec, Włoch i Francyi.

J. K. W. Wielki Xże Sasko Weimarski przybył d. 28 b. m. do Gandawy.

Sądząc iż posiedzenia Stanow jene-

ralnych za dni 14 zakończone zostaną.

Jeden z Proffessorów tuteyszego Ateneum, który należeć miał do redakcyi dziennika *Courier de Pays-bas*, został d. 26 uwięziony.

Podług Gazety Wyrocznia, długo oczekiwane z strony N. Króla Hiszpańskiego ogłoszone przebaczenie pogrążyło znaczną liczbę zbiegłych Hiszpanów, którzy w gościnnym naszem kraiu znaleźli przytułek w wielkim smutku.

Dnia 25 Maia 44 letnia żona Cieśli Veryssel w Moorrecht urodziła w 21 letnim pożyciu z swem mężem 24te dziecię.

Z Karlsruhe d. 22 Maia.

D. 24 b. m. założony tu został węgielny kamień na nowe koszary.

Przed kilku dniami wystawioną na lotteryią piękną wieś Steckenhoff wygrało 9 ubogich rodzin ze wsi Bubenbach w Schwarzwalde, które razem ieden los zakupiły; lecz nie zawsze iest szczęście tak sprawiedliwem!

Z Frankfortu d. 27 Maja.

C. K. Prezyduiący Poseł w Seymie związku Niemieckiego, Baron Münch-Bellinghausen, powrócił tu onegday z Wiednia.

Zgromadzenie Stanów Xięztwa Hildburghausen, którego posiedzenia w d. 7 Czerwca 1823 do nieograniczonego czasu odroczone zostały, odbyło d. 10 b. m. pierwsze tegoroczne posiedzenie.

Redakcyią powszechnych politycznych Roczników, którą trudnił się dawniey Radca nadworny Murhard, prowadzić na przyszłość będzie Król: Bawarski Ministerski Radca P. Belli.

Sprzeczki między Wielkiem Xięztwem Darmstadtsko-Heskiem i Xięztwem Nassauskiem względem żeglugi na Renie nie są dotąd załatwione, i podobno wytoczą się do Seymu związku Niemieckiego.

Deszczowa pora od 14 dni w okolicach naszych ciągle trwaiąca, zwolniała nakoniec i śnieg na górach stopniał. Woda na Renie i Illi powiększyła się wprawdzie znacznie, ale przecież niedoszła do tey wysokości, iak ciągły deszcz zdawał się grozić. — Podług doniesień z Rzymu i Londynu padał i tam od kilku tygodni deszcz nieprzerwanie.

Jedenasty numer zbioru praw Hanowerskich zawiera Królewskie rozporządzenie z d. 26 z. m. podług którego zniesiona iest na wieczne czasy opłata od wyprowadzanego maiątku z tegoKrólestwa do Cesarstwa Rossyyskiego i nawzaiem.

Z Emden d. 28 Maja.

Dziś za pomyślnym wiatrem wypłynęło z portu tuteyszego 28 statków na połów śledzi, z których 10 należy do towarzystwa pod dyrekcyią Kupca Rodewyk, 8 do towarzystwa pod dyrekcyią Senatora Tholen, 6 do Senatora Camenga, i t. d.

Z Lipska d. 21 Maja.

Jarmark tuteyszy iuż się ukończył i od 20 lat tak dobrego nie było. Gdy Bankierom tuteyszym zabrakło pieniędzy do wypłacenia wexlów, udali się zatem do rządu i prosili o pożyczenie 600,000 talarów, które w 6ciu miesiącach przyrzekali z prowizyią po 5 od sta spłacić. J. K. M. rozkazał im zaraz 3 0,000 bez prowizyi zaliczyć; lecz na powtórną proś-

bę maią im bydź i drugie 300,000 talarów do pierwszego Czerwca wypłacone. Bankierowie niechcą iednak przyiąć tego zaliczenia bez prowizyi, i oświadczyli wypłacić ią na dobroczynne cele.

Z Hagi d. 28 Maja.

Wczoray NN. Xięztwo Oranii odiechali ztąd do Soesdik.

Kapitan Lucas Niderlandskiego brygu uratował szypką pomocą okręt Francuzki, który w wodach Saloniki wystawiony był na wielkie niebezpieczeństwo.

Adwokat w Bruxelli, który od swey strony żądał nadzwyczay wielkiego honorarium, odebrał w całym składzie sądu naganę.

D. 14 przyszłego miesiąca wypłyną okręty na połów śledzi z Enhhuyzen i Ryp.

Nowo zbudowany w Anglii Duński parowy okręt, w podróży swey z Londynu do Kopenhagi przybył na przedporcie Nieuwe-Diep, a d. 22 udał się w dalszą drogę.

Z Sztokólmu d. 25 Maja.

N. Królewic Następca tronu z swoią Małżonką wyiedzie d. 29 b. m. z Chrystyianii do Schonen. Podczas niebytności Vicekróla prezydować w rządzie będzie Radca Stanu Collet. Były Wielkorządca Hr. Sandels udaie się także do Schonen.

NN. Królestwo wyiechać ztąd maią d. 8 Czerwca do Schonen.

Tuteyszy Poseł Hiszpański, Jenerał Moreno Daviz, złożył niedawno J.K.M. na prywatnem posłuchaniu list wierzytelny iako Poseł panuiącego Xcia Łukieskiego.

Król Jmci uwolnił Hr. Engeström na iego prośbę od obowiązków Ministerstwa spraw zagranicznych i wyznaczył mu 10,000 talarów bankowych roczniey pensyi. D. 12 Czerwca wyiedzie Hrabia do Polski.

Twierdzą, iż były Radca stanu, Hr. Lagerbielke, uda się na Posła naszego do Wiednia.

Sławny nasz Poeta, Proffessor Franzen, mianowany został Pastorem tuteyszey Parafii S. Klary.

Przybył tu Professor Steffens z Wrocławia i uda się ztąd do Upsali, a ztamtąd przedsięweźmie podróż do Norwegii.

Z Liworna d. 19 Maja.

Onegday oznaymionem tu zostało co następuie: Przybyłym tu Greckim brygom, *la Nativita di Maria*, Kapitana Pettonaco z Kalamata, i Ligurg Kapitana Antenopulo z Marathonisi, ponieważ noszą Grecką banderę dozwolono tylko póty na tuteyszym przedporciu bawić, ile potrzeba czasu do naprawienia swoich uszkodzeń, poczem muszą zaraz z całym swoim ładunkiem na powrót odpłynąć.

Z Rzymu d. 25 Maja.

Wczoray miał Oyciec S. w pałacu Watykańskim tayny Konsystorz, na którym wielu Arcy i Biskupów przyznał, udzielił Sakry. Na tymże Konsystorzu oznaymił J. Świątobliwość Świętemu Kollegium, iż bullę względem Jubileuszu w roku przyszłem 1825 w Święto w Niebowstąpienia Pańskiego ogłosić każe.

Krolewic Następca tronu Bawarskiego podczas ostatniego tu pobytu swego zamówił znowu wiele posągów i popiersiów sławnych mężów do zakładanego w Minchen Panteonu.

DODATEK DO Nro 48 GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 16 CZERWCA 1824 ROKU we ŚRODĘ.

Ze Lwowa d. 11 Czerwca.

Obwieszczenia
Cesars: Król: Rządu kraiowego.

Nayiaśnieyszy Pan naywyższą uchwałą raczył stosownie do przepisów naywyższego uniwersału z d. 8 Grudnia 1820 nadać Wincentemu i Franciszce Strnadtom w Wiedniu na Braintenfeldzie pod Nrem 40 mieszkaiącym dwuletni przywiley na poprawę, ktora co do istoty na tem zasadza się: "że aparatu, na który Wincenty Strnadt pod d. 3 Listopada 1821 przywiley otrzymał, z większą oszczędnością drew i roboty do otrzymania czystego produktu akwawity, spirytusu i wódki bez odoru gorzałczanego użyć, a przytem ocet, likwor i wszystkie spirituowe produkta z substancyi roślinnych i zwierzęcych robić i nakoniec wspomnione urządzenie w potrzebnym razie za aparat do palenia użyć można. Wydział lekarski nie znalazł ze względow zdrowia żadney przeszkody do wykonywania tego przywileiu.

Nayiaśnieyszy Pan naywyższą uchwałą z d. 3 Sierpnia r. z. raczył stosownie do przepisów naywyższego uniwersału z dnia 8 Grudnia 1820 nadać Karolowi Zecchini, malarzowi mieszkaiącemu w Pawii przy ulicy S. Leonarda pod Nrem 3995, i Piotrowi Antoniemu Mondini, właścicielowi ziemi mieszkaiącemu w Pawii przy ulicy *del Falcon* pod Nrem 1210 pięcletni przywiley na odkrycie "przenoszenia wzorków wyciskanych na każdey robocie z porcelany, maioliki i gliny garncarskiey. Przeciw wykonywaniu przywileiu tego nie zachodzi żadna przeszkoda ze względów zdrowia.

JW. Antoni Hr. Pawłowski, Kawaler Ces Austr. Orderu Leopolda, właściciel dóbr Lubaczowa i JW. Roman Baron Karnicki Dziedzic Państwa Popiele, wspieraiąc użyteczność zamiarów Rządowych w celu ulepszenia chowu koni przez zaprowadzenie w kraiu C. K. Stadników ofiarowali z powodu zaprowadzonych teraz w ich dobrach C. K. stacyy tychże Stadników, potrzebne zabudowania; pierwszy na lat trzy, drugi na lat sześć, i takowe przez ten czas w stanie przyzwoitym utrzymywać przyrzekli. Za który to czyn patryiotyczny C. K. nadworna Rada woienna pomienionym Obywatelom, oi

nieyszem publicznie i szczególniey dziękuie.

Z Pragi d. 3 Czerwca.

Dnia 1 b. m. Nayiaśnieyszy Cesarz oglądać raczył wiele mieysc, które proponowane są na wystawienie domu pracy. Potem obeyrzał nowo zbudowaną indygacyyyną izbę w ratuszu nowego miasta. N. Cesarzowa zwiedziła za bramą Spittel dom Inwalidów i raczyła się o stanie iego przekonać. J. Ces: Wys: Następca tronu przyiął zaproszenie na wielką wachtparadę, na którą część tuteyszey osady na Grabanie wystąpiła. Po iey ukończeniu powrócił do zamku konno w towarzystwie całey ienerałności i officerów sztabowych. D. 2 dawał J. C. K. Mość z rana powszechne posłuchania, potem trudnił się sprawami kraiowemi. N. Cesarzowa zaszczyciła obecnością swoią szpital Elizabetek, a J. C. W. Następca tronu oglądał ratusze w starem i nowem mieście, dom sierocy, instytut głucho-niemych i dom karny. Popołudniu przeieżdżali się NN. Państwo po okolicach Pragi. Wczoray popołudniu poiechali NN. Cesarstwo, Arcyxiąże Następca tronu i Xięztwo Antoniowie Sascy na plac cwiczeń pod domem Inwalidów, gdzie trzy bataliony grenadyerów i 6ty strzelców w paradzie uszykowane stały. Obiechawszy NN. Państwo oba szyki woyska, stanęli przy pierwszym i przypatrywali się ich obrotom, po których wszystkie woyska z muzyką około Nich przeciągnęły. Naypięknieysza pogoda towarzyszyła tey paradzie, na którą ziechało się mnóstwo szlachty na koniach i w powozach. — Dziś rano raczył J. C. K. M. udzielać prywatne posłuchania, a J. C. W. Następca tronu oglądał oyczyste muzeum i galeryię obrazów prywatnego towarzystwa miłośników kunsztów.

Z Wiednia d. 7 Czerwca.

W przyszły Czwartek, d. 10 Czerwca o godzinie 9 z rana nastąpi w sali Stanów niższey Austryi ciągnienie wielkiey lotteryi na państwo Iwonicz w cyrkule Sanockim i wsi Wrocanka w cyrkule Jarosławskim w Galicyi leżących.

Z Berlina d. 8 Czerwca.

Przybyli tu Xże Anhalt-Köthen-Pless z Köthen, a C. s. Rossyyski Jenerał major Gorgely z Petersburga.

Między N. Królem naszem i N. Królem W. Brytanii zawarty został handlowy traktat, mocą którego okręty Pruskie w portach W. Brytanii i Irlandyi nie będą większey podlegać opłacie iak kraiowe, i nawzaiem Angielskie w portach Pruskich.

Od granic Włoskich d. 30 Maja.

Gazeta *Poseł Tyrolski* zawiera pod d. 26 Maia z Trentu: „Druga połowa tego miesiąca odznaczała się nagłem zimnem; powietrze iednak tego miesiąca iest stanowczem w gospodarstwie roloiczem, bo ieżeli zboża podniosą się, tedy rokować można urodzay, co rzadko chybi. To nagłe oziębienie rozciągało się na całe północne Włochy; wiele upadłego gradu w kraiu Modeńskim i około Bononii między 12 i 15 b. m. zrządziło tę zmianę powietrza, które raczey zimnem nazwać można. Przed 4ma dniami po wielkich burzach z deszczem upadł na górach naszych od Gaza aż do

Tarlago tak wielki śnieg, iaki rzadko w Grudniu widzi ć można. W tymże dniu grad spustoszył okolice Werońskie od Prescantina aż do Grissano i Gazi. Tymczasem w wyzszych Włoszech okazuią się tak piękne urodzaie, że cena zboża znacznie spadła. Jakkolwiek winnice tuteysze nie wielki obiecuią urodzay, zboża iednak po przeminieniu szkodzącego kwitnieniu powietrza nader pięknie się okazuią.,,

Rozmaitości.

Wychodząca w Petersburgu Niemiecka Gazeta ma rocznie 7 do 800 Prenumeratorow. Toż samo *Conservateur Impartial*, który na mieyscu kosztuie 20 rubli.

Wielka budowa nowego muzeum w Berlinie zostala nakoniec ostatecznie przed się wziętą, zwłaszcza gdy Król z zwykłą hoynością na znaczne koszta do pol miliona talarów wynoszące zezwolił. Wspaniały ten gmach w przeciągu 3 lub 4 lat będzie ukończony. Imie Schinkla ręczy za trafne wystawienie tego muzeum, w ktorem umieszczone będą skarby starożytności malarstwa i rzeźby. Osobliwie zaś znaydzie w niem mieysce zakupiony przeszło za 100.000 tal: zbior malowideł Solly, ktorym Radca Nadworny Hirt zarządza.

Zdaie się, iż pomiędzy nowemi sztukami rzeźbiarstwa w Rzymie, nayznakomitszym będzie pomnik Piusa VII. którego uskutecznienie, iak wiadomo, Thórwaldson za 20.000 szkudów podiął się. Pomnik ten ma bydź w przeciągu 3 lat ukończony i w poprzecznim przechodzie Kościoła S. Piotra bardzo trafnie na przeciwko ołtarza S. Leona postawiony.

W Paryżu 80 Drukarzów posiadaią 6000 pras, trudni się w nich 3000 Zetzerów, Prässerów i Korrektorow, którzy wszyscy pobieraią rocznie 2 mill. Fr. płacy. Jedna drukarnia kosztuie blisko 70,000 Fr. wszystkie zaś potrzebuią rocznie 280.000 rys papieru. Wydatki ogólne wynoszą około 7 a przychody 9 mill. Fr. Papieru składanie i tłoczenie każdego arkusza po 1000 sztuk wyniesie w przecięciu na 2 Fr. Królewska drukarnia, która w powyższy rachunek nie wchodzi, ma 80 prass i 95 osób, z których 50 biorą roczną płacę; potrzebuie ona 70 do 80.000 ryż papieru.

W okolicy Kairu znayduią się teraz dwie warzalnie cukru, z których iedna iest na sposób Angielski urządzona. Kray sam mało dostarcza cukru. Lepiey udaie się bawełna, ktorą Jümel z Brazylii w Egipcie zaprowadził; w r. zeszłym zebrano iey 200,000 cetnarów i sprzedano każdy po 225 piastrów (34 talarów.) Zaczenaią także w Egipcie robić opium które może w krotce wyrówna Lewantskiemu.

Dnia 14 i 15 Czerwca 1824 r.

Cena Zbóż różnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

Korzec	1. Zł.	gr.	2. Zł.	gr.	3. Zł.	gr.	4. Zł.	gr.
— *Pszenicy*	11	—	10	—	9	15	9	—
— *Zyta*	6	15	6	—	5	6	5	—
— *Jęczmienia*	5	—		6	4	—	3	15
— *Owsa*	3	24	3	15	3	12	—	—
— *Jagieł*	17	—	16	—	15	—	14	—
— *Grochu*	6	15	6	—	5	15	—	—
— *Rzepaku*	18	—	17	—	16	—	—	—

W Gdańsku dnia 7 Czerwca.

Łaszt 30 Korcy wynoszący.

Pszenicy	od	Złp.	480	do	600
Żyta	—	—	270	—	300.
Jęczmienia	—	—	198	—	210.
Owsa	—	—	180	—	198
Grochu	—	—	270	—	300.

Bieg Pieniędzy

W Krakowie d. 9 Czerwca.

Czer: Zł: Holl: monetą Courant	Złp.	20 gr.	15
detto Cesarski	—	20 —	10
Fryd. Pruskie	—	35 —	24
Louidor	—	— —	—
złoto frankówki	—	34 —	—
Szeiny Wiedeńskie za 100 .	—	$124\frac{1}{3}$ —	—
Złoty ryński Szeinami	—	1 —	24

LOTERYIA KRAIOWA.

W 90 Ciągnieniu dnia 16 Czerwca r. b. w przytomności osób od Rządu do tego wyznaczonych, wyciągnięte z koła zostały Numera następuiące:

80. 62 49. 86. 47.

Przyszłe 91 Ciągnienie dnia 23 Czerwca r. b. przypada.

DONIESIENIA.

Prezes Sądu Appellacyinego Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu. Stosownie do przepisu Art: 118 Kod: Cyw: podaie ninieyszem do powszechney wiadomości: iż Trybunał I. Jnstancyi Kraiu tuteyszego na powództwo Jozefa Sobieniowskiego Opiekuna nieobecnego Felixa Sobieniowskiego, w Mieście Krakowie zamieszkałego, w dniu 17 Lutego r. b. 1824 wydał Wyrok stanowczy, mocą którego: nieobecność Felixa Sobieniowskiego żadney o sobie wiadomości niedaiącego, uznaną i orzeczoną została. — W Krakowie d. 4 Czerwca 1824 roku.

Nikorowicz.

Raubach Sekr.

Podpisany Komornik Sądowy zawiadomia Szanowną Publiczność, że dnia 25 b. m. i r. o godzinie 9tey ranney w Krakowie przy Ulicy Grodzkiey w Kamienicy pod L. 26 i 27 to iest: w biórze podpisanego przez Publiczną Licytacyą sprzedane będą w skutek wyroku Wys: Trybunału I. Jnstancyi W. M. Krakowa i Jego Okręgu d. 3 Kwietnia 1824 r. zapadłego, różne kosztowności iako to: para Kulczyków z wielkich i czystych Brylantów złożona, Pereł Uryantek sznurków 6, Fermoir z iednego wielkiego Bryllanta Solitera, drobnemi Brylancikami na około osadzonemi składaiący się, Srebro stołowe i t. p. Prætiosa, a to za gotową Courant monetę. — Chcący zatem licytować, zaopatrzeni w gotowe pieniądze, na oznaczony czas i mieysce przybędą, a które kosztowności, każdego czasu do dnia Licytacyi, w Handlu W. Kirchmaiera pod L. 497 przy Rynku głównym, widzieć można. — W Krakowie dnia 12 Czerwca 1824 r.

T. *Jarzyński*, Kom. Sąd.

Wieś Gniazdowice w Powiecie i Województwie Krakowskim, 4 mile od Krakowa, pod samem Miastem Proszowicami położona, dobrze zagospodarowana z Inwentarzem gruntowem iest z wolney ręki do wydzierżawienia na lat trzy lub kilka. O warunkach dowiedzieć się można w Krakowie u W. Ignacego Ostaszewskiego w własnym Domu w Rynku zamieszkałego, w Kielcach u W. Franciszka Łętowskiego Sędziego, w Warszawie u W. Karola Kiślańskiego przy Ulicy długiey pod L. 557 zamieszkałego. —

Pod Nrem. 23 na pierwszem placu w Rynku iest pierwsze i drugie piętro do naięcia z Stayniami; i Wozowniami pierwsze piętro od Igo Sierpnia 1824, drugie piętro od S. Jana 1824. Życzący naięcia zgłosi się do Właścicieli tegóż domu.